

זמני כניסת ויציאת השבת לפי אופק ירושלים ומעלה אדומים:

18:31 הדלקת נרות

19:43 צאת השבת

20:32 ר"ת

שיר ליום השבת

הגר"א כותב באגרתו: 'הפה הוא קודש קודשים! וממשיך ואומר: 'חזרה בתשובה זה ריסון הפה והתאוות'.

רבי משה שמואל שפירא זצ"ל סיפר מעשה נפלא: יהודי מפטרבורג, בשם גינזבורג, עשיר מופלג ובעל חסד, צדיק וירא שמים, היה קונה בכל שנה את 'פתיחת ההיכל' של 'כל נדרי'.

היתה לו על כך "חזקה" במשך שנים רבות. ום אם מישוה היה מנסה להתמודד אתו ולהעלות את המחיר, היה הוא מעלה עוד יותר, ולבסוף - זוכה.

היה שם עשיר נוסף, 'עם הארץ' גדול, במשך כל השנה לא היו רואים אותו כמעט בבית הכנסת.

יום כיפור אחד הוא החליט שאם גינזבורג קונה בכל שנה ובכל מחיר את פתיחת ההיכל של 'כל נדרי', השנה הוא לא ייתן לו, הוא יקנה זאת בכל מחיר!

ואכן, בהתמודדות שביניהם העלה העשיר את המחיר לגובה כזה שגינזבורג לא יכול היה לעמוד בו, ולבסוף זכה! "זכה, זכה לו"...

"מי שברך... בבקשה, בכבוד", קרא הגבאי, "כבודו מכובד בפתיחת ההיכל".

והוא? עם הארץ שאין כדוגמתו... לא יודע מה זה 'פתיחת ההיכל'. הוא שואל את העוזר שלו, אך גם הוא לא יודע...

והגבאי קורא לעברו: "ונו! נו! בכבוד! כל הקהל מחכה!"

בלית ברירה הוא שואל את הגבאי: "מה זה פתיחת היכל?"

"פשוט מאד, פתיחת ההיכל".

"דבר עברית, לא טורקית!"

"תעלה במדרגות, פתח את ארון הקודש, תוציא את ספר התורה ותיתן אותו לשליח צבור"...

הוא ניגש ועושה "פתיחת היכל".

בסיום התפילה, כשחזר לביתו, שאל אותו עוזרו: "תמנהי על כבודו! השקעת סכום אדיר, עד שניצחת את גינזבורג על 'פתיחת ההיכל'."

איך יכול אדם פיקח שכמוך, סוחר ממולח, להשקיע סכום כה גבוה על דבר שלא ידעת בכלל מהו?"

נענה העשיר ואמר לו:

"אכן, באמת לא ידעתי מהו, אבל דבר אחד כן ידעתי: אם גינזבורג מתמודד עליו - סימן מובהק הוא שהעסק משתלם וכדאי להשקיע בו!"

אם לגינזבורג זה טוב - גם בשבילי זה טוב!"

אם הגאון אומר על ריסון הפה שזה נחשב ל'תשובה', זה מספיק גם לנו!

אם עברו זה 'תשובה'. אם לגאון זה טוב - גם לנו זה טוב! הלואי שנזכה לקיים את הפסוק:

"מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב - נצור לשונך מרע ושפתיך מדבר מרמה".

ונזכה לשוב בתשובה שלמה.

מאורה של הפרשה

"וציווה הכהן ולקח למטהר שתי צפרים חיות טהרות"

באר רש"י: 'לפי שהנגעים באין על לשון הרע, שהוא מעשה פטופטי דברים, לפיכך הזדקקו לטהרתו צפרים, שמפטפטין תמיד בצפאוף קול'.

בעניין עוון לשון הרע מצינו דברים נוראים בספר 'חובות הלבבות':

הרבה אנשים בהגיע יומ, בהגיעם לבית דין של מעלה, יראו חבילות של עברות שמעולם הם לא עשו... יראו להם עברות שהם עשו בשיקאגו או בקנדה, על אף שמעולם לא דרכה כף הגלם שם... ועיניהם יחשכו... "מעולם לא הייתי בקנדה... מה שייך אלי קנדה?"

ובית דין של מעלה יענו: "נכון! לא היית בקנדה! אבל בקנדה חי לו יהודי, שדברת עליו לשון הרע, וכל העברות שעבר אותו יהודי 'עברו' אליך!"

אוי ווי! חושך בעיניים! נורא נוראות! לא די יהיה לו בחבילות של עצמו, עוד יעמיסו עליו חבילות של אחרים...

זו לא מליצה! זה גם לא משל! כך כתוב בספר 'חובות הלבבות':

זאת ועוד, מוסיף 'חובות הלבבות':

אחרי שיעמיסו עליו את כל העברות של היהודי מקנדה, יבקש האיש לראות, לכל הפחות, את המצוות שעשה בימי חייו...

ואז יראה... או ווי! חסרות מצוות...

"איפה המצוות שקיימתי?" יזדעק וישאל. "אני זוכר שקיימתי מצוה פלונית במסירות נפש ממש... היכן היא?"

"אין לך, איבדת אותה!", יקבל את התשובה. "כל המצוות שקיימת, 'עברו' לאותו אדם שדברת עליו לשון..."

בלהט הוויכוחים, המחלוקות שליבית, בכך מיאנת להתפשר ולוותר, גרמת לכך שכל העברות של אותו פלוני 'עברו' אליך וכל המצוות שלך 'עברו' אליו!

נורא נוראות!

כשתגיע ל"שם" תיווכח כי הנך עומד עירום, בחוסר כל...

וכל כך למה? הכל בשל מחלוקת... לשון הרע...

נורא ואיום! נורא ואיום ממש!

נורא ואיום! נורא ואיום ממש!

נקודה למחשבה

סיפר **הרב קרלינשטיין**: ארע פעם שהוכרתי להתאשפז בבית חולים, והנה, אחד החולים ששכב לידי לקה בדום לב. מיד הביאו מכונת הנשמה, ועוד מכונות גדולות ומפחידות שאיני יודע את שמן. מה שנעשה שם, מהומה שלמה!

מכך שנזקק החולה לכאלו מכונות, ולכל כך הרבה אנשי צוות - הבנתי שמצבו חמור ביותר!

אומר **הסבא מקלם זצ"ל**: תראו לאיזו כפרה זקוק המצורע - ותבינו באיזו מחלה קשה הוא לקה, ד' ישמור!

המצורע זקוק לרפואתו, כדי לטהר אותו: שתי ציפורים חיות טהורות, ועץ ארז, ואזוב, ושני תולעת, וגילוח. שני כבשים וכבשה אחת - לאשם, לעולה ולחטאת.

שלושה עשרונים סולת, ולוג שמן, וצריך לתת דם ושמן על הבוהן ועל האוזן.

כמה מכשירים מביאים אליו!

וכל זאת בעולם הזה.

ומה קורה אם חלילה, צריכים להתעסק אתו בעולם הבא?!

נא לשמור על קדושת הגיליון. אסור לקרוא בזמן התפילה וקריאת התורה.

ברכת שבת שלום וחדש טוב!
עריכה: משפחת שמעיה
לע"נ אבינו הר"ר אילן סבח בן סניורה ז"ל
להקדשות ולתרומות 054-8403899

הצלה ברו"ג: נעה שלו וב"ב. יוסף ואודליה לוי וב"ב. מש' רענן, מש' נדף. זיו הגון: אורית יהודית בת מרים דבורה פנינה יוסף בן מרים דבורה פנינה
רפ"ש: תהילה בת שונמית. פרידה בת פרחיה. מיכל בת מרים דבורה פנינה
לע"נ: הגר"ע שמואל אויערבך זצ"ל. הגר"ע יוסף בן גורגיה זצ"ל. הגה"ר אהרן יהודה לייב שטיינמן זצ"ל. אליהו ז"ל בן אסנת תחי' נאג'י בן נעימה ז"ל. מרדכי בן ביסקה ז"ל. יוסף בן רחל ז"ל. דניאל בן אסתר ז"ל. משה בן דניאל ז"ל. ששון בן מסעודה ז"ל

הלכות ספירת העומר

"וספרתם לכם ממחרת השבת... שבע שבתות" - קבעו חז"ל ש"ממחרת השבת" הוא ממחרת יום-טוב ראשון של פסח. לכן מצוות עשה לספור ספירת העומר החל מליל ט"ז בניסן עד גמר שבע שבועות. לפני ספירת העומר יברך: "ברוך אתה ד'... אשר קידשנו במצוותיו וציוונו על ספירת העומר". אחרי שספר את העומר יאמר: "הרחמן הוא יחזיר לנו עבודת בית המקדש במהרה בימינו". ויש לספור מעומד. נשים פטורות ממצות ספירת העומר, הואיל ויש למצווה זו זמן קבוע, וכל מצוות עשה שהזמן גרמא (מצווה שתלויה בזמן מסוים) נשים פטורות, ואם רצו לספור בלי ברכה רשאיות. ועל פי תורת הסוד, טוב שהנשים לא תספורנה כלל ספירת העומר אף בלי ברכה. ולדעת הרמ"א נשים סופרות בברכה. זמן ספירת העומר הוא בלילה אחר צאת הכוכבים, ויכול לספור כל הלילה.

מנהגי ימי ספירת העומר

המנהג בכל תפוצות ספרד כפסוקי מרן השולחן ערוך, שלא לשאת אישה בימי הספירה, מפסח עד יום ל"ד לעומר בבוקר, מפני שבאותו פרק זמן מתו עשרים וארבעה אלף תלמידי ר' עקיבא, ונהגו להתאבל עליהם ולהימנע משמחה. ובהיות שפסוקי מלמות ביום ל"ד בעומר בערב, מותרים לשאת מאותו יום ואילך. ומנהג האשכנזים כהרמ"א, לערוך נישואין בל"ג בעומר. ויש שעורכים בל"ג לעומר ושוב לא עורכים עד שבועות. אסור לערוך ריקודים ומחולות ותזמורת בימי הספירה. ויש להחמיר שלא לשמוע שירה עם כלי שיר עד ל"ד לעומר. ומכל מקום בשמחת מצווה הנעשית בזמנה בימים אלה, כגון: ברית מילה ופדיון הבן וכדו', מותר לשמוע שירי קודש המלווים בכלי נגינה, וכן בכל שמחת מצווה. ומותר להשמיע נעימה בתפילה או בדרך לימודו, ששירה בפה שהיא דרך תשבחות לד', מותרת. והמנהג שלא להסתפר בימי הספירה עד יום ל"ד לעומר בבוקר, ולאחר מכן מותר להסתפר בכל עת שירצה. ומנהג הספרדים שלא מסתפרים ביום ל"ג בעומר בלילה, אלא בל"ד לעומר בבוקר. אם חל ברית מילה בתוך ימי הספירה, מותר לאבי הבן ולסנדק ולמוהל להסתפר ולהתגלח באותו יום, הואיל ויום טוב שלהם הוא. נהגו הנשים להימנע מעשיית מלאכה מפסח עד עצרת (שבועות) משקיעת החמה ואילך. ואין בזה שום חיוב כלל, והכל תלוי במנהג. יש נוהגים בימי הספירה שלא ללבוש שום בגד חדש, כל שאילו לבשו בשאר ימות השנה היה צריך לברך עליו ברכת 'שהחינו', ואפילו לתקן ולתפור בגדים חדשים נוהגים איסור, מפני שימים אלו ימי צער, שמתו בהם תלמידי רבי עקיבא. וכשיש צורך, יש להדר ללבוש הבגד החדש בשבת שבתוך ימי הספירה, ויברך עליו 'שהחינו', וכן במקום שמחת בר מצווה או ברית מילה. ולחתן העושה נישואין בל"ג/ל"ד בעומר יש להקל, ואין בזה מנהג להחמיר כלל. יש להקל לברך ברכת 'שהחינו' על פרי חדש בימי ספירת העומר, בין בחול בין בשבת, ואין להחמיר בזה. ואף מי שנהג להחמיר שלא לברך 'שהחינו' בימי הספירה על פרי חדש, יכול לבטל מנהגו אף בלי התרה, אפילו אם היה יודע שהוא חומרא. יש נמנעים מלצאת לדרך בימי הספירה, (משום שימים אלו נחשבים כמעט כימי דין, והשטן מקטרה בעת הסכנה) ואין להקפיד בזה בפרט במקום הצורך. ל"ג בעומר הוא יום שמחה וחדווה לכבוד התנא רשב"י, ויש לזה סמוכין בפרוסקים, ולכן נוהגים להרבות שמחה ביום זה. ואין אומרים בו תחנון. מה שיש נוהגים לקחת את ילדיהם הקטנים למירון בל"ג בעומר כדי לגזוז ולספר את שערות ראשם (תספורת ראשונה) בגיל שלש שנים, סמוך לקברי התנאים הקדושים רשב"י ורבי אלעזר בנו, יש סמוכין למנהג זה בהלכה. ואף בבית הכנסת מותר לעשות כן, שזו מצווה של הנחת פאות הראש מתוך שמחה של מצווה.

למה הדבר דומה?

מלך גרמניה ערך ביקור ברוסיה. ערכו לכבודו סעודה גדולה. שר הטבחים הרוסי הגיש מאכל, שאצלנו קוראים לו 'קישקע' - מצי של בהמה ממולא בכל מיני מטעמים. מלך גרמניה ראה מאכל חדש, וטעמו ערב מאד לכו. הוא הורה לשר הטבחים שלו שהצטרף לפמליא: "גש לשר הטבחים הרוסי ובקש ממנו את המתכון". הפגישה נערכה והטבח הרוסי הדריך את עמיתו הגרמני ברשימה מפורטת, איך מכינים, איזה סוג בשר, אלו תבלינים, זמן הבישול וגובה הלהבה. בדיוק מירב. בסיום הביקור שב מלך גרמניה לביתו. ויהי היום ומלך פולין הגיע לביקור בגרמניה. הטבח הוציא את הרשימה הטמונה באוצרותיו, ועשה כפי שלימדוהו ברוסיה, הכל בדיוק מוחלט - בשר, מלח, פלפל. הכניס את הכל בתוך ה'קישקע'. התבשיל היה מוכן, הגישו לסעודה הגדולה, החלו לטעום. המלך נטל את המזלג, הכניס לפיו חתיכה מהמאכל, ואבוי! חשכו עיניו! טעם איום עם ריח נורא. המאכל נראה היה מורעל או כאילו שהוציאוו מהאשפה... מלך גרמניה כה כעס עד שרצה לתלות את שר הטבחים. אך הלה התחנן: "אדוני המלך, נשבע אני, עשיתי בדיוק כמו ששר הטבחים הרוסי לימדני. לא שניתי דבר!". המלך הורה לו בזעם: "סע מיד לרוסיה וברר מה היתה הבעיה והיכן הטעות". הטבח שש על נפשו שניתנו לו לשלל, ויצא מיד לרוסיה, שם סיפר לשר הטבחים: "אוי מה היה לנו, עשיתי את הקישקע, והמסובים כמעט הקיאו, הרגישו שאוכלים זבל". הטבח הרוסי ביקש: "תביא את המתכון שבידך". הגרמני הציג את הרשימה על פיה הכין את הקישקע. הכל בסדר. "רגע", נזכר הטבח הרוסי, "כאשר הבאת את המצי למטבח, מה עשיתי?" "מה פרוש מה עשיתי? טחנתי בשר, טחנתי לחם, תבלינים, ומילאתי את המצי". "אוי, ווי!" קפץ הרוסי ממקומו, "אתה נורמלי?! הלא זה מצי של בהמה! את המצי צריכים לשתוף היטב במים רותחים, לאחר מכן להשרות במים עשרים וארבע שעות, שכל הטינופת תצא מהמצי והוא יתנקה. אחר כך שוב שוטפים, עד שבטוחים שהמצי נקי לחלוטין. רק אז אפשר להכניס את כל המצרכים... היכן השכל שלך?!". יכול אדם להטעין על עצמו את המצוות הטובות והמשובחות ביותר, אבל אם יכניס אותן בפה לא נקי, הוא מקלקל את הכל! המדבר לשון הרע, נכנסת רוח טומאה בתפילה ובלמוד שלו, והתפילה נמאסת. כיצד זה שבאותו פה בו דיברת לשון הרע אתה מתפלל לרבונו של עולם?!

מה התכל'ס בחיים

נאמר בפסוק בתהלים: "אשכילך ואורך בדרך זו תלך איעצה עליך עיני". דוד המלך ע"ה מקדים שלוש הקדמות:
 א. "אשכילך" - אני עומד להחכים אותך לתת לך שכל!
 ב. "אורך בדרך זו תלך" - אראה לך את הדרך הנכונה בחיים.
 ג. "איעצה עליך עיני" - אני עומד לתת לך עצה לחיים, ולא סתם עצה אלא עצה ששמתי את עיני עליה שהיא טובה!
 תארו לעצמכם שדוד המלך היה עומד כאן ואומר שהוא עומד לחלק שכל, ולהורות לכל אחד דרך חיים - הרי ללא ספק היו מתקבצים ובאים לכאן מיליון אנשים. לא ככה? עצה מדוד המלך...
 ומהי העצה? - "אל תהיו כסוס כפרד אין הבין". אל תהיה סוס! וכי צריך שכל של דוד המלך כדי להגיד לי לא להיות סוס?...
 ניישב את השאלה על פי סיפור שסיפר **הרב קרלינשטיין**:
 לפני שלושים וחמש שנים היו מביאים סחורה של פירות וירקות לשוק 'מחנה יהודה' בעזרת סוסים ועגלות הסוס היה עובר בינות לדוכנים העמוסים בפירות מתוקים, ממש נופת צופים, ומרחרת. האפרסקים המתוקים שמימינו - לא מצאו חן בעיניו. כך גם התפוחים הגדולים שמשמאלו. הוא הריח את כל הסחורה היפה, ולא מצא דבר אחד שישביע את רצונו!
 "סוס! מה אתה מחפש?"
 "קש! קש הוא דבר טוב!"
 אומר דוד המלך: יהודי! זכר היכן אתה נמצא! זכור כי נמצא אתה בעולם שבו טמונים כל חיי הנצח שלך. כאן, ורק כאן, תוכל לקנות את העולם הבא שלך!
 יש לך הזדמנות לרכוש פירות משובחים: כל מילה של תורה, כל דף גמרא, כל מצוה שאתה מקיים בשלמות, בשמחה ובדבקות, מעניקים לך נצח!
 ומה האדם מחפש?
 קש! עוד קצת 'עולם הזה'... עוד טיפה תאוה...
 יהודי! תראה מה עומד לפניך, אל תאבד את ההזדמנות! אל תמיר אפרסקים משובחים בקש! אל תהיה כסוס!
 רצה הקב"ה לזכות את ישראל, לפיכך הרבה להם תורה ומצוות! עלינו לנצל זאת!
רבי שלום שברון זצ"ל מספר:
 בתקופה בה כיהן **רבי לייב חסמן זצ"ל** כמשגיח בישיבה, היה לבחורים נסיון גדול אם להמשיך ללמוד בישיבה או לצאת לעבוד, כי חיפשו 'תכל'ס'... אמר להם הרב חסמן: "אני לא מבין! בן ישיבה נמצא בתוך 'ים של תכל'ס' והוא מחפש תכל'ס? הרי כאן בישיבה, בלימוד התורה הקדושה, נמצא התכל'ס האמתי והיחיד!".

סיפור הרב גלינסקי זצ"ל:

נכנסתי אל מן הסטייפלר זצ"ל, והוא אמר לי: בא ואספר לך סיפור שתוכל לפרסמו ברבים. 'תמכור' אותו בכל מקום ותפיק ממנו רווחים, ואני איני מבקש אחוזים... קראתי, כך סיפר, שהש"ה הקדוש זצ"ל הסתבך בעלילת שקר שנרקמה נגדו והיה בסכנה גדולה. הוא נדר, שאם יחלץ ממנה יעלה לארץ ישראל.

באותם ימים לא היה זה פשוט. רבות היו סכנות הדרכים וקשים טלטולי המסע, והארץ עצמה היתה חרבה ובזוזה, והמחיה בה יקרה. עזר ד' וניצל, ופנה לקיים את נדרו.

באו בני פרנקפורט עירו והודיעוהו שרצונם להיות שותפים עמו בקיום נדרו, למסור בידו כסף להוצאות הדרך ולקיומו בארץ הקודש.

הודיעם שיש בידו כסף ככל הדרוש, והריהו מעלה עליהם כאילו נתנו חלקם, ויתפלל עליהם להצלחתם ורווחתם.

הסטייפלר סיים את סיפורו, והמתין לתגובתי. חיכה להתפעלותי מהסיפור הנפלא. והאמת, כמדומני שיש סיפורים מרתקים ויפים יותר ובעלי לקח רב יותר.

לא בדיוק הבנתי איזו מציאה מצא כאן, מה יש לדרוש פה ברבים ולהפיק רווחים. נענה ואמר:

הלא תבין, היו להם מושגים! שאם הרב נדר, ואין לו כסף לשלם נדרו, והם יממנו נסיעתו, יהיו שותפים במימוש הנדר; וכשהקב"ה נדר להביא את הגאולה, ואין לו יכולת להביאה כי ה'ממון' בידינו, אנו הצריכים להמציא תורה ומצוות, תפילה ותשובה -

הרי שכל יהודי שלומד תורה, שמקיים מצוה, שמתפלל ושב בתשובה, ומקרב כך את הגאולה, נהיה לשותף בה! האין זו מציאה?!

וזו מול זה עשה הא-לוקים:

יהודי אחד בטורקיה עבר עבירה, והכריע את העולם כולו לקף חובה, והגאולה נדחתה.

הלא אותו יהודי מת מתי שהוא. נשמתו עלתה למרום, וידע שיידרש לתת דין וחשבון על מעשיו, ביניהם על אותה עברה - כמה נדהם כשתבעוהו:

בגללך נדחתה הגאולה בשלש מאות שנה!

בגללך יסבלו כה הרבה יהודים מכנפיות הצורך באוקראינה ומשחיתות הצבא הלבן והאדום בחוסיה, מרדיפות הייבסקציה ומזוועות מלחמת העולם הראשונה, מהחרם על היהודים בפולין ומפרעות פלוגות צלב הברזל בהונגריה, ועל כולם מאורעות מלחמת העולם השנייה. אושוויץ וטרבלינקה, ברגן בלזן וסוביבור, ששת מיליון הקדושים, וכל הצרות והמעוקות, הרדיפות והפיגועים עד ימינו אנו -

הכל בגלל עברתך!

(והגדת)

עם כל הלב

נאמר בשיר השירים: "אפיריון עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון, עמודיו עשה כסף רפידתו זהב מרכבו ארגמן - תוכו רצוף אהבה מבנות ירושלים".

כוונת הפסוק להדגיש כי שלמה המלך לא רק שהביא כסף, זהב וארגמן, אלא העיקר - "תוכו" - היה "רצוף אהבה". הוא הביא את לבו, את אהבתו לבוא, למלאכת הקודש.

כך הם פני הדברים בתפילתו של אדם.

רק אם הוא מגיע לתפילה עם לבו, עם כוונות וכובד ראש, הרי היא עולה ומתקבלת ברצון כקרבת לך.

כשהאדם "מביא את עצמו" לתפילה - או אז, "וישעה ד'": לתפילה יש לבוא לא רק עם הגוף, יש לבוא עם הנשמה!

(יחיא ראובן)

איך אוכלות הציפורים?

אם היינו מאמצים ללבנו את המבט הנכון על חובת ההשתדלות והביטחון בד' בענין הפרנסה - **אומר רבי אלימלך בידרמן שליט"א** - הרבה צרות ומריבות היו נמנעות מאתנו!

מעשה בבעל חנות, שבאחד הימים פתח מישהו חנות כמו שלו, מול חנותו, ונשקפה סכנה גדולה לפרנסתו.

בא לפני רבו והתלונן בקול מר: "רבי, פלוני יורד לחי, לוקח לי את הפרנסה...". אמר לו רבו: "ראית פעם לול של תרנגולים? כשמכניסים לשם תרנגול חדש, התרנגולים כולם קופצים עליו, מורטים את נוצותיו ונושכים אותו. ולמה? חושבים הם שהוא לוקח להם את האוכל. נראה להם כי בעל הבית לא יכניס אוכל נוסף עבור התרנגול החדש..."

והרי שנינו יודעים שטעות בידם. אם יוכנס עוד תרנגול, יוכנס גם עוד אוכל! "וכך", סיים הרבי ואמר לאותו יהודי, "הקב"ה הוא הנותן את הפרנסה. עד היום זימן לך את פרנסתך מהחנות, וכעת, שהכניס ללול תרנגול נוסף, נפתחה חנות נוספת, כלום סבור אתה שלא ידאג להכנסה נוספת?!"

ה'חזון איש' זצ"ל סיפר, שבזמן ה'בית הלוי' היה בבריסק יהודי שהשקיע כסף על שטחו של יער אחד והרוויח רווח נאה.

כשראה כך, המשיך להשקיע בעוד יער ועוד יער, עד שקנה את כל היערות מסביב לעיר בריסק ונעשה עשיר גדול.

יום אחד פרצה שריפה גדולה וכלתה את כל עצי היערות, הכל נשרף ונעשה אפר, כל פרנסתו ירדה לטמיון והוא ירד מנכסיו.

עבר היהודי ליד היערות ובכה: "יערות יערות, כמה כסף השקעתי בכם, וכעת ירד הכל לטמיון!".

אמר לו ה'בית לוי': "אל תדבר כמו אפיקורוס, כי הסיפור הוא הפוך בדיוק: כיוון שהיית צריך לרדת מנכסך, השקעת את כספך ביערות. לא היערות עשו אותך עני, אלא הפוך!"

ישנה אמירה עתיקה, אודות אופן אכילת הציפורים -

הציפורים, איך הן אוכלות? מורידות את הראש ומרימות, מורידות ומרימות.

אף האדם, כשעושה השתדלות, מיד ירים את הראש כלפי מעלה, להבין כי הכל מידי יתברך!

כשיש אחדות - יש עת רצון

בקהילת וורשא אירגנו העסקנים חלוקת תבשיל חם לכל דכפין ממטבח הגטו. שני דודים ענקיים של מרק עמדו במטבח, האחד היה מיועד להמון העם, והשני, שהיה משובח יותר, היה מיועד לנכבדי הקהילה ולבני משפחותיהם.

הגאון רבי אברהמלי מסטוצין זצ"ל אסר על בני ביתו להתכבד מן התבשיל המיוחד, והורה להם לאכול אך ורק מן הסיר השני, המיועד להמון העם ולהשתתף עם כולם בצרתם...

באה זוגתו הצדקת אל **הגאון רבי שלמה דוד כהנא**, סיפרה לו על הוראת בעלה, והפצירה בו לשכנע את אישה להתכבד מן הסיר המשובח, שכן הוא חלוש מאד, ומצבו הוא כמעט בגדר של פיקוח נפש.

אולם כל השידולים לא הועילו... רבי אברהמלי נשאר תקיף בעמדתו: "עמם אנוכי בצרה... מה שטוב להמון העם יהיה בו די גם עבורי...".

ה'שר שלום' מבעלז זצ"ל, הקשה מדוע בתפילת שחרית בשני וחמישי, באמירת הבקשות לאחר קריאת התורה, פותחים את כולן במילים: "יהי רצון", ואילו הבקשה המסיימת של "אחינו כל בית ישראל" אינה פותחת במילים אלו, כשאר הבקשות שלפניה?

והשיב, כי כאשר עם ישראל נמצא באחדות, ויהודי עומד בתפילה ומתפלל על ישועת אחיו, אין לך שעת רצון גדולה מזו, ולפיכך אין צורך להוסיף בקשה מיוחדת של "יהי רצון", כי בין כך ובין כך זו שעת רצון אמיתית!

(מרבצי תורה מעלם החסידות)

למה נסמכה פרשת תזריע לפרשת שמיני?

משיב **רבי ישראל סלנטר זצ"ל**: סופה של פרשת שמיני עוסק במאכלות אסורות, ופרשת תזריע עוסקת בצרעת. על מה בא נגע הצרעת? על עוון לשון הרע.

בפרשיות הללו באה התורה ללמד אותנו את האסור והמותר להכניס ולהוציאם מן הפה.

ולאחר שהתורה לימדה אותנו בסוף פרשת שמיני מה אסור ומה מותר להכניס אל הפה; מלמדת אותנו התורה בפרשת תזריע, מה מותר ומה אסור להוציא מן הפה.

(ומתוק האור)

הפתגם השבון

איך יכז אשמת את העכה,

אך אתה יכז לקיף את ההווה

אם תחשוב יתר מדי על העתיד.

"אני אזכיר לרבי מי אני... הרבי אמר לי 'ששת ימים'... ואני אמרת לרבי כי פסוק בחומש לא יסגור את המפעלים שלי...
ראיתי בעיני שדבריכם היו אמתיים. כך בדיוק היה: הפסוק בחומש סגר את המפעלים שלי!"
מה קרה?

אחד מעסקיו היה טחנת קמח, היתה לו ליד הנהר טחנת קמח גדולה, ביום מן הימים הגיעה ביקורת מהממשל הרוסי (מס הכנסה).
הגיע פקח גדול בלוי העוזר שלו. הפקח לא שם לב, מעד, נפל לתוך המטחנה ומת במיתה משונה. הסגן שראה מה קרה, החליט מיד לדווח לממונים עליו כי היהודי תכנן בכונה להרוג את הפקח.
לא הועיל לאותו עשיר כלום, הביאו עדים יזומים והוכיחו את פשעו...
הוא הבין שהוא בסכנה גדולה, ואין לו מנוס אלא לנוס על נפשו, ויפה שעה אחת קודם.

הוא חטף תיק עם כסף מזומן וברח מעבר לגבול פולין.
עייף ויגע הגיע לאחת העיירות, פתח את התיק להוציא קצת כסף לקנות משהו לאכול, והתברר לו שבמקום תיק עם כסף לקח תיק עם שטרי חוב לגביה, שאנשים חייבים לו. מה יעשה עם זה...
מחוסר ברירה התיישב ב'הכנסת אורחים' כעני וכאביון.
בניתיים, הגיע לביתו נציג הממשלה עם צו סגירה על כל המפעלים, והוא נותר בלי כלום.
באותה 'הכנסת אורחים' פגש את ה'חפץ חיים' וסיפר לו את מה שעבר עליו עם הפסוק בחומש...

כאותו עשיר ששאל פעם את ה'חפץ חיים' בתמיהה:
"איך הקב"ה יכול לעשות אותי עני, איך הוא יכול לקחת ממני כל כך הרבה כסף ברגע אחד מבנקים שונים בכל העולם!?"
חיך ה'חפץ חיים' חיך עגום וענה לו:
"אין צורך לקחת ממך את הכסף, אפשר ליטול אותך מהכסף..."

בתקופה בה עבר רבנו ה'חפץ חיים' מעיירה לעיירה כדי למכור את ספריו, הזדמן לאחת העיירות, ושם סיפרו לו כי מתגורר בה יהודי שעובד במפעל בשבת, וזו פירצה בחומות השבת שבוער.
ה'חפץ חיים' ניגש ליהודי ודיבר על לבו שיתאמץ לשמור את השבת בדרך כלל, דיבור של ה'חפץ חיים' יכול היה להמיס גם לב אבן...
אמר לו הגביר: "דע לך כי אני מרוויח ביום ארבעת אלפים רובל. אם לא אעבוד בשבת - אפסיד ארבעת אלפים רובל בכל שבת. איך אוכל לעשות כדבר הזה?"

השיב לו ה'חפץ חיים' ואמר: "כתוב 'ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קודש'. לכאורה, צריך היה לכתוב רק אודות יום השביעי שהוא קודש, מדוע הקדימה התורה לכתוב 'ששת ימים תעשה מלאכה', כלום צריך היתר לעבוד ששה ימים? לצורך מה הגיעה ההקדמה הזו?"

"אתה יודע למה?" המשיך ה'חפץ חיים', "כי התורה רוצה לומר לנו: ר' יהודי, אתה רוצה לעשות ששת ימים? אתה מעונין שבת החחשת שלך יעבוד ששה ימים? - חייב אתה לדאוג שיום השבת יהיה קודש. אחרת, לא תוכל לעשות מלאכה גם בששת הימים האחרים!..."
הגביר ראה שה'חפץ חיים' עובר לאיזמים, כבודו נפגע...

הוא פתח את פיו והשיב בטון גבוה: "הרבה חושב כי פסוק בחומש יסגור לי את המפעלים? אני מולטי מיליונר. וכי פסוק בחומש משבית כל כך הרבה מפעלי תעשייה!?"
ה'חפץ חיים' התחיל לרעוד... איך יהודי יכול לדבר כאלו מילים בוטות? וכי הוא כל כך בטוח במפעלים שלו?...

הוא הבין כי אין לו מה לעשות, ועזבו לנפשו.
חלפו ימים לא מרובים, וה'חפץ חיים' - שהמשיך למכור ספרים ברחבי פולניה - הגיע ל'הכנסת אורחים' ידועה שעניים רבים אכלו שם. ניגש אליו יהודי אחד ואמר: "הרבה מכיר אותי?"
"לא."

תפוח או ברכה?

חסידי בא לפני רבו ושאלתו בפיו: "מה הנפקא מינה שיש ביני לבין הרבי? שינוי אוכלים תפוחים ירוקים, ובכך אנו שווים. שינוי מברכים ברכה לפני האכילה ואחריה, וגם בכך אנו שווים. אם כן מה ההבדל הגדול שיש בינינו?"
נענה רבו ואמר לו: "אני מחפש להודות לקב"ה ולברך לשמו, אלא שאין לברך ברכה לבטלה, ולכן אני אוכל תפוח כדי שאוכל לברך. אך יש כאלו שמחפשים לאכול תפוח, אלא שאין לאכול בלי ברכה, לכן הם מברכים כדי שיוכלו לאכול. נמצא, אפוא, שההבדל בינינו הוא שאני אוכל תפוח כדי לברך, ומישהו אחר מברך כדי לאכול תפוח."
השאלה המרכזית היא, היכן מונח ראשו של האדם - בתפוח או בברכה? האם מרכז חייו הוא ה"עפר מן האדמה" או ה"ויפח באפיו נשמת חיים"?

(יחיראוב)

ישנו כלל יסודי: "רשע - מה הוא אומר":

הרשע, כל מה שהוא, בפנימיותו - הוא אומר החוצה! כל רפשו על שפתיו. הוא מספר סיפור, לא לכלוך, לא כפירה, אבל את כל המבט המעוות שלו, את כל הרפש שבתוכו - הוא מוציא בסיפור.
ואדם העומד ושומע את המעשיות שלו, את הפרשנות שלו, את הפרשנות שלו - עלול להיות מושפע ממנו.

סיפר רבי זבולון גרז זצ"ל, אב בית דין ברחובות:

בהיותי בחור הלכתי עם חבר לשמוע דרשן מסוים. הדרשן היה מפוקפק. לא מקולקל, חלילה, אבל לא מאה אחוז ברוח ישראל סבא.
כיון שנותר זמן מה עד תחילת הדרשה, נכנסנו אל בעל ה'לשם שבו ואחלמה', סבו של הרב אלישיב זצ"ל. תוך כדי שיחה שאל הרב מה אנו עושים שם, סיפרנו לו שאנו הולכים כעת לשמוע את דרשן פלוני.
אמר לנו בעל ה'לשם' בזה הלשון: "עוד לא נברא בעולם הסבון שיכול לכבס את נשמת האדם משמיעה לא טובה!" השמיעה משפיעה על הנפש!

(יחיראוב)

מ"ח קנייני התורה | משל האבות

מתרחק מן הכבוד

מין ה'חפץ חיים' זצ"ל השתדל בכל האמצעים לבטל את עצמו באמת, ברם, להסתיר לזמן רב את גדלותו לא עלה בידו מעולם.
מסופר, למשל, כי בשבתו פעם בפונדק תוך המתנה לנסיעה לעיירה סמוכה, ישבו בעלי העגלות ודיברו ביניהם. שח האחד: "אומרים כי ה'חפץ חיים' בכבודו ובעצמו עומד לבקר בעיירתנו."
מעיר השני: "שמעתי כי הוא צדיק וגאון גדול ואין דומה לו בדורנו בעולם כולו!".
תשומת ליבם הופנתה פתאום לדבריו של יהודון זר, שישב סמוך להם ושהיה בעיניהם כמשולח: "איננו כה גדול כפי שהנכם מתארים אותו. ידעתי דווקא... הוא אינו אלא יהודי פשוט שמתאמץ לשמור על השולחן ערוך", העיר להם.
מששמעו בעלי העגלות כך, העתירו על היהודון הבלתי נודע כמות הגונה של חירופים בנוסח העגלונים, בגלל העזתו הגדולה של זה לבטל את ה'חפץ חיים'. אף חשבו, בתור קנס, לבל להסיעו כלל עמיהם, אך בראותם כי המשולח הזר שומע חרפתו ואינו משיב להם, נתרכו והסיעוהו באחת מעגלותיהם.
משהגיעו לעיירתם ונודע להם כי אותו זר שהגיע עמיהם אינו אחר מאשר ה'חפץ חיים', אצו אליו מדי, כמובן מאליו, כדי לפייסו ולבקש מחילתו.
הרגיעם ה'חפץ חיים' בחיך, כי אם היה על שום מה לבקש מחילה, הרי עליו מוטל היה לעשות זאת ולא עליהם, שכן הוא שביטל את ה'חפץ חיים', ולא הם...

אין הנטון קובע את גאולת האדם, אק כהחצט יכוז גאולת את קטנתו.

טומאת המצורע תלויה במילה אחת

טומאת מצורע שונה מכל הטומאות שבעולם. בכל הטומאות, נטמא האדם על ידי מעשה בלבד, כגון זב וזבה או יולדת שטמאים מחמת עצם הטומאה, וכן הנוגעים בטומאה נטמאים על ידי עצם מעשה הנגיעה, ואין צורך שכהן יאמר שהם טמאים -
מה שאין כן מצורע, שאינו נטמא על ידי גוף הנגע אלא עד שיטמאנו הכהן או יסגירנו.
באר רבנו הסטייפלר זצ"ל: 'שהוא מידה כנגד מידה... לפי שהנגעים באים על לשון הרע, דהיינו על חטא הדיבור, לפיכך טומאתו על ידי דיבור.'
להראות לאותו חוטא המדבר לשון הרע, מהו כח הדיבור: דע לך, איך נטמא אלא עד שהכהן יאמר בפיו שהנך טמא. כשהכהן הוציא מפיו את המלה "טמא" - נהיית טמא! תראה מה החוזק של מילה!
מבהיל!

(יחיראוב)